

Afdelingen for erhvervsfaglige
uddannelser

Vester Voldgade 123
1552 København V.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Notat om reglerne for merit, afkorting, fritagelse m.v. i uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og den pædagogiske grunduddannelse

17. august 2007
Sags nr.:
008.132.011

Med lov nr. 561 af 6. juni 2007 er erhvervsuddannelserne, de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og landbrugsuddannelserne med virkning fra den 1. august 2007 samlet under én fælles lov. Efter denne dato gælder reglerne i lov om erhvervsuddannelser med få undtagelser og regler fastsat i medfør af denne lov, herunder bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, for uddannelsen til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og den pædagogiske grunduddannelse, ligeledes med enkelte undtagelser.

Fritagelse for dele af undervisningen

Med hjemmel i § 13, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, er der i bekendtgørelse nr. 879 af 6. juli 2007 om erhvervsuddannelser (Hovedbekendtgørelsen) fastsat regler, hvorefter personer med særlige uddannelses- eller beskæftigelsesmæssige forudsætninger fritages for dele af uddannelsen, jf. hovedbekendtgørelsens § 54.

Efter lovens § 13, stk. 4 i samme paragraf tager de faglige udvalg efter reglerne i hovedbekendtgørelsen, jf. dennes § 31, stilling til spørgsmål i almindelighed om elevers fritagelse for dele af en uddannelses skoleundervisning eller praktikuddannelse på grundlag af anden undervisning eller beskæftigelse. Dette sker ved regler fastsat i bekendtgørelsen om den enkelte uddannelse, jf. også lovens § 13, stk. 3, som også kan indebære, at uddannelserne generelt er af en bestemt kortere varighed for elever med visse nærmere definerede forudsætninger.

Hvis fritagelsen fra dele af undervisningen eller praktiktiden (godskrivningen) skal føre til en individuel afkorting af uddannelsen, træffes afgørelsen herom af det faglige udvalg efter lovens § 57, jf. hovedbekendtgørelsens § 54.

Efter reglerne i lovens §§ 58 og 59 kan det faglige udvalg endvidere træffe afgørelse om forlængelse af den fastsatte uddannelsestid i visse tilfæl-

de, ligesom uddannelsesaftalens parter i nogle tilfælde selv kan aftale en forlængelse:

”§ 57. For elever, der på grund af tidligere uddannelse eller beskæftigelse har særlige forudsætninger for den uddannelse, uddannelsesaftalen vedrører, kan det faglige udvalg i forbindelse med aftaleindgåelsen eller senere træffe afgørelse om afkorting af den efter § 13 fastsatte uddannelsestid.

§ 58. Eleven og virksomheden kan indgå aftale om forlængelse af uddannelsestiden med et bestemt tidsrum, hvis en elev

- 1) på grund af sygdom er fraværende fra praktikvirksomheden i mere end 10 procent af den fastsatte uddannelsestid,
- 2) er fraværende fra virksomheden på grund af supplerende skoleundervisning efter § 24, stk. 3 og 4, og § 51, stk. 1.
- 3) har orlov i forbindelse med graviditet, barsel eller adoption efter lovgivningen herom eller
- 4) har nedsat arbejdstid eller arbejdsfrihed på grund af særlige forhold.

Stk. 2. Medfører en aftale efter stk. 1, at uddannelsestiden forlænges med mere end fraværperioden, er aftalen kun gyldig, hvis det faglige udvalg godkender den.

Stk. 3. Er der ikke enighed mellem eleven og virksomheden om forlængelse i anledning af fraværperioder som nævnt i stk. 1, kan det faglige udvalg efter anmodning fra en af parterne forlænge uddannelsestiden med et af udvalget fastsat tidsrum.

§ 59. Uden for de tilfælde, der er nævnt i §§ 57 og 58, kan det faglige udvalg, når særlige omstændigheder taler for det, træffe afgørelse om afkorting eller forlængelse af uddannelsestiden.”

Bestemmelserne i hovedbekendtgørelsens § 31 går ud på, at det faglige udvalg afgiver indstilling om regler, som giver eleven ret til godskrivning (fritagelse) for dele af uddannelsen på grundlag af allerede opnåede kvalifikationer, både i forhold til praktikuddannelse og skoleundervisning [dvs. regler for den enkelte uddannelse som fastsat i uddannelsesbekendtgørelsen].

Skolen skal foretage en kompetencevurdering af eleven i almindelighed inden 2 uger fra påbegyndelse af skoleundervisningen, jf. bekendtgørelsens § 50, stk. 2.

De nærmere regler om godskrivning er som nævnt fastsat i hovedbekendtgørelsens § 54:

”§ 54. Ved fastlæggelse af den undervisning eleven skal gennemføre, skal eleven have godskrevet, hvad eleven har eksamensbeviser eller anden dokumentation for og elevens reelle kompetencer i øvrigt. Skolen træffer afgørelse om fritagelse for dele af uddannelsen på grundlag af godskrivning efter stk. 2-4 og i øvrigt efter reglerne om den enkelte uddannelse og andre regler om godskrivning. Det faglige udvalg kan afkorte uddannelsestiden, jf. § 57 i lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 2. En elev, der har gennemført en del af en uddannelse, eller som i øvrigt kan få godskrevet uddannelsesmæssige forudsætninger på grundlag af elevens reelle eller formelle kompetencer, kan stige på en uddannelse eller et kompetencegivende trin på grundlag af en individuel vurdering af elevens kompetencer. Det faglige udvalg fastsætter varigheden af praktikuddannelsen.

Stk. 3. Hvis godskrivning sker på baggrund af uddannelse eller beskæftigelse, der ikke fuldt ud modsvarer indholdet af et undervisningsfag, som eleven får fritagelse

for, kan skolen kræve, at eleven deltager i den undervisning i faget, som er nødvendig for at nå uddannelsens mål.

Stk. 4. Skolen skal tilbyde eleven undervisning på højere niveau eller anden relevant undervisning i stedet for den undervisning, eleven fritages for, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. Skolen kan gøre fritagelse betinget af, at eleven på anden måde erhverver sig kundskaber, som af skolen vurderes nødvendige for at nå de fastsatte mål for undervisningen.

Stk. 6. I tilfælde hvor skolen træffer bestemmelse om afkorting af skoleundervisningen med mere end 4 uger for elever med uddannelsesaftale, skal skolen, hvis ikke andet er fastsat i reglerne om uddannelsen, underrette vedkommende faglige udvalg herom med henblik på udvalgets afgørelse om afkorting af den samlede uddannelsestid.

Stk. 7. Det skal af grundforløbsbeviset, skolebeviset eller skoleerklæringen fremgå, om der er sket godskrivning, og på hvilket grundlag dette er sket. ”

Klager

Meritafgørelser:

Fra 1. april 2007 har personer med danske uddannelseskvalifikationer, der har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved en uddannelse, der udbydes efter regler fastsat af undervisningsministeren eller kulturministeren, kan indbringe en institutions afgørelse af, om kvalifikationer kan erstatte dele af den pågældende uddannelse, for Kvalifikationsnævnet. Dette følger af § 5 a, stk. 3, i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007.

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Kvalifikationsnævnet kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af fristen. Klagen skal stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der har truffet afgørelsen. Hvis institutionen fastholder afgørelsen, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Afkortning eller forlængelse af uddannelsestiden (praktikken)

Et faglig udvalgs afgørelse om afkorting eller forlængelse af uddannelser i medfør af §§ 57-59 i lov om erhvervsuddannelser, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 38, stk. 6, nr. 6, litra 6, 2. pkt. i loven.

Udvalgets kompetence til at træffe afgørelse i enkeltsager vedrører i realiteten kun praktiktiden, da skolen har kompetencen for så vidt angår skoledelene.

Christina Schön

Lokal tlf.: 25199

Kontor 1 for erhvervsfaglige uddannelser